

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-orske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravni št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred krizo.

Nad Ogersko se zgoščajo temni oblaki, grom in blisk naznanjata, da se bliža vihar, ki zamore uničiti sadove dolgih let in postati nevaren celi „madjarski državi“. Madjarsko-židovski šovinizem je zadnja leta vzrasel nebu pod oblok, razjedel vse ustavne in zakonske institucije, obudil nevarna gibanja, katera bi mogla oškoditi državne in dinastične interese in dosegel svoj višek v nameravani cerkvenopolitični preosnovi in v državnopravnih težnjah, nasprotujočih sedanji uredbi.

Stari rek: „v državi danski je marsikaj gnilega“ velja za madjarsko državo v polni meri, kajti tu je vse gnilo. Korupcija v javnem življenju se je povzpela na stopnjo dovršenosti. Pojem o poštenju se je do cela pogubil in visoki javni funkcionarji tekmujejo z ljudmi najnižje vrste, kdo bo svoj položaj bolje izkoristil v svoj prid. Nравnost gineva zlasti po uplivu židovskega elementa strahovito hitro, zato pa rase nebrzdana užitkahlepnost, cvete koristolovstvo in se razvija strupen šovinizem, ki gazi zakone in pravico, podira starodavne institucije in zametava najsvetejše tradicije. Sedanja madjarska generacija je popolnoma spriena in je zašla na pota, katerih ne more nihče odobravati, najmanj pa tisti, kateremu je božja previdnost izročila akroh za šest in veljavo monarhije in za srečo in blagostanje njenih prebivalcev.

Ti pomisleki zoper tendence vsega javnega življenja na Ogerskem napotili so cesarja, da je o priliki vojaških vaj v Borossebesu in v Kiseku opustil lastno mu reservo in na nedvoumen način izrekel svoje mnenje in svojo sodbo o smotrih, za katerimi strme razne mogočne stranke. V Borossebesu obsodil je cesar z rezkimi besedami madjarsko narodnostno politiko, ki deluje z brutalnim, brezprimernim nasilstvom na raznarodnje Rumunov in Slovakov, zajedno pa tudi sad te politike, razširja-joči se rumunski iredentizem. Že to je razdražilo madjarske voditelje, ker po Kossuthovem receptu odreka jo cesarju pravico, soditi vladao politiko ter pravijo, da v slučajih, kjer se z vlado ne strinja, jo more samo prisiliti, da odstopi. Razdražilo jih je tudi, ker so že okuženi republičanskega duha in že

več let kar očitno delujejo matesnitev cesarskih prerogativov in jim torej ne pa, da obsoja cesar javno delovanje vlade. Še nemijše pa so jih dirnili cesarjevi govori v Kiseku, zakatu je cesar obsodil vsa ekstremna teženja in dasile posredno izjavil, da njegovega privoljenja ni doti za nobeno premembo ustavnih določeb iz let 1867. Obsodil je delovanje izvestnih strank za „ganično razširjanje“ razmerja mej obema državnim polovicama, obsodil teženja za samostalno ogersko ojsko, obsodil malovredno dasi številno židovstvo, ki hoče podreti vse meje mej raznimi konfesijami, katerih je na Ogerskem sila veliko, ter tako ugoditi pot popolnemu brezverstvu in razdejati zadna stebre morale in nřavnosti, kakor tudi tisti skrajni klerikalizem, ki se zoperstavlja vsakršni presempi sedanjih konfesionalnih razmer, naj so še tako potrebne v interesu države in prebivalstva.

Še nikdar ni cesar tako odločno in čez glavo madjarskih ministrov označil troninega stališča napram izvestnim pravcem, kakor to pot, in zato so njegove besede prouzročile vihar, ki utegne poroditi veliko in usodepolno krizo. Zlasti madjarske stranke kar besne. Na jedni strani stojé privrženci vlade, mej katerimi je največ židov, zahtevajoči izvedenja cerkvenopolitičnih reform in uveljavljenja civilnega

Komaj se je sešel državni zbor, predložili so privrženci državnopravne premembe zahtevajočih strank celo grmado peticij, v katerih zahtevajo pojasnila glede cesarjevih govorov, predlagala se je adresa na krono, v kateri se kar kategorično vleva, da mora krona zaupati madjarskemu narodu, a nasvetovala se je tudi nezaupnica vladi, ker je ona odgovorna za oficijelne govore cesarjeve. Prav včeraj in danes teče v državnem zboru ogerskem debata o teh peticijah in nasvetih; iz vseh govorov se vidi velika razdraženost, ki je zavladala mej dotičnimi strankami in vsi znaki kažejo, da so se nasprotstva poostрила kar najbolj mogoče. Ta epizoda sicer ne bo uničila sedanjega ministerstva, pač pa vкупno z njenimi nasledki tako otežila vladno

pozicijo, da bo prvi veter pahnul Wekerla in tovariše njegove raz ministerske fotelje.

In tak veter se že pojavlja. Cesar je v Kiseku skoro naravnost izrekel, da ne privoli v uveljavljanje civilnega zakona, kakeršnega je vlada nasvetovala in dasi se je že začelo državnozbornsko zasedanje, dasi sili vladna stranka, naj se načrt že predloži parlamentu, vendar ni dobiti dovoljenja cesarjevega, če ga pa sploh ne bo, potem je konec ministerstvu Wekerlovemu in konec sedanjemu sistemu, potem pa se bo morda vendar začela toli potrebna zdrava reakcija.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Razni volilski shodi.

Dočim prepoveduje vlada na Češkem celo volilne shode, tudi izven Prage in njene okolice, kjer se vlada z izjemnimi naredbami, in je torej češkim poslancem absolutno nemogoče, poučiti svoje volilce o sedanji situaciji in jih obvestiti o svojih namerah za bodočnost, sklicujejo levičarski poslanci prav pridno volilne shode. O shodih, katere sklicujejo politične ničle, ni vredno govoriti, pač pa omenimo shode, katere so sklicali uplivnejši člani nemške levice Suess, Russ in Menger. Dočim je Suess se uveljavljal gladi izjemnega stanja, češ, da o strankinem stališču v tej stvari še ni nič določenega, je Russ že bolj jasno govoril in namigaval, da bo levica najbrž glasovala z vlado, če se jej bo ta požrtvovalnost primerno nagradila. Sedaj pa je znani dr. Menger, ki je svoj čas boj za državno pravo češko imenoval veleizdajstvo, za kar mu je državni zbor izrekel grajo, pojasnjeval situacijo s svojega stališča. Na volilnem shodu v Jägerndorfu je povedal, da glede izjemnega stanja ni smeti vprašati za simpatije ali antipatije, niti ne za koncesije, nego uvaževati, so-li razlogi, s katerimi bo vlada opravičevala svojo naredbo, tehtati ali ne. Če bodo vladni razlogi levico prepričali, da je bilo uvedenje izjemnega stanja potrebno, potem bode glasovala za vlado. Pristavljamo samo, da je tisti hitro prepričan, kdor to na vsak način hoče. Tudi glede splošne volilne pravice izrekel je Menger, da se bodo levičarji vsem dotičnim nasvetom odločno protivilili, češ, da bi potem delavci in klerikalci dobili krmilo v roke. To je jako kilav izgovor. H konci svojega govora napovedal je Menger kakor že pred njim Plener, da

LISTEK.

„Dama s kamelijami“.

Bolje nego vsak razume francoski narod uživati življenja slasti, toda isti narod razume pretrpeti tudi težke krize. Zatorej je tudi rodbinsko življenje francosko vse drugo, kakor pri nas, več veselja, več užitka — ali tudi mnogo kriz in rodbinskih „revolucij“.

To življenje daje francoskim pisateljem neusahljivi vir dramatičnih predmetov. Iz opazovanja originalnega francoskega življenja rodila se je moderna francoska drama, ki šteje mej svoje glavne stebre slavne dramatike kakor so Augier, oba Dumas, Sardou in Pailleron.

Jeden najženijalnejših zastopnikov te šole je Alexandre Dumas sin. Že njegov oče bil je znamenit pisatelj romanov in dram, a sin ga je prekosil.

Iznajdljiva potreba je Dumasu udihnili misel, naj svoje romane dramatično predela po vzoru očeta svojega, da bi dobil dvojno plačilo. Začel je z „Damo s kamelijami“, v osmih dneh je bila drama izvršena

in dné 2 februvarija 1852, dva meseca po krvavem državnem dogodku, uprizorila se je z velikim uspehom v „Gymnase Dramatique“.

Vsebina je prava tragedija človeškega srca:

Margerita Gauthier, imenovana „la dame aux camellias“, ker prezira vse duhteče cvetlice in ljubi samo kamelije, je koketa boljše vrste. Podpira jo vojvoda de Mauriac, ker je živa podoba njegove umrle hčere, katera je umrla v istem kopališču, kjer je Margerita po težki bolezni iskala zdravja. Zaman si prizadeva stari gospod, da bi jo spravil na prejšnjo pot nřavnega življenja. Nemogoče je, razuzdanost je vzela vse Margaretine moči v svojo oblast. Mlad, neizkušen mož Armand Duval jo ljubi iz vse duše; ona privoli, da hoče z njim preživeti poletje na deželi daleč od Pariškega vrvenja. Kmalu pa pokvari to idilo denarno pomanjkanje. Margerita mora skrivaj poprodati svoje dragocenosti in Armand biti v Pariz po materino imetje. Margerita ne želi možitve, videla je namreč, da je njeno prijateljico Adelo vzel nek poljski knez radi njenega denarja, ona hoče od svojega ljubimca samo erce, a ne imena. V Gustavu, kandidatu prava, in veseli Nichetti, ki je prej z njo šivala v isti hiši, vidi Margerita vzor prave sreče.

Nepričakovan poset Armandovega očeta zmoti lepe sanje. Višji urednik zapoveduje najprej z ostrim glasom, potem prosi v imenu užaljene rodovine, naj ljubica zapusti njegovega izgubljenega sina. S težkim srcem privoli radi Armandove bodočnosti obremeniti se s sumom, da je postala nezvesta iz dobičkarije. Armand je svoboden, pa ne za dolgo časa. Nepremagljiva sila ga zopet vleče v Pariz; v neki veseli družbi želi Margerito zopet videti, mirno posluša ona vsa njegova zaničevanja, ostane trdno pri svoji obljubi, ko jo Armand mej štirimi očmi strastno prosi, naj gre z njim in ima celo toliko moralne moči v sebi, da se kaže, kakor da ljubi zaničevanega Varvilla. Tu ga prevlada gnev, vrže jo ob tla, pokliče vso družbo in vrže Margeriti pest bankovcev kot odškodnino za njene izdatke na deželi.

To bi bil dober konec: Armand za vedno ozdravljen, Margerita izročena po svoji krivdi zaslužni osodi. Dumas pa je hotel dekle poplačati za njeno zatajevanje in premagovanje. Stara bolezen polasti se je z vso silo. Na novega leta dan je. Pošiljajo se novoletna darila. Nichette se bode omožila s svojim Gustavom, Margerita pa počasi gine! Z najrazličnejšimi kontrasti vé Dumas buditi za njo

predloži levica v državnem zboru načrt jezikovnega oziroma narodnostnega zakona.

Moravski namestnik.

Imenovanje barona Spens-Boodena moravskim namestnikom je sedaj, ko je hkrati nastala popolna politična suša, skoro izključni predmet časnikarskim razpravam. Vlačni listi razlagajo na dolgo in široko, da je novi moravski namestnik brez politične barve, pravi pravcati avstrijski uradnik, in imenujejo to imenovanje jako srečno. Levičarji so z možem povsem zadovoljni in imajo za to dovolj uzrokov. Taaffe bi bil lahko na to mesto posadil kakega češkega aristokrata ali nasprotnika levice, pa tega ni storil, nego poslal v Brno barona Spensa, naročivši zajedno vernim svojim lakajem mej Čehi, da morajo moža slovesno pozdraviti in se srečne šteti, da je bil Spens izbran. Dočim so nekateri oficijozni listi trdili, da je Spens politično nezavisen od strank in sploh brez barve, pripovedovali so drugi tudi oficijozni listi, da je bil imenovan kot nekaka koncesija levičarjem, staročeski listi pa so ga hvalili kot strogo pravičnega moža, ki bo na Moravi Čehom in Nemcem delil povsem jednako pravico. In kaj je istina? Baron Spens se je vedno prišteval levičarjem, je vedno z vsem svojim uplivom deloval za nje in je bil poklican v pravosodno ministerstvo kot sekcijski načelnik le zato, da bi v imeni nemške levice kontroliral pravosodnega ministra grofa Schönborna. V ministerstvu je baron Spens imel personalni referat in da je očitno protežiral Nemce ter zapostavljal Čeha in Slovence, to vidimo na svoje oči. O takem govoru pač ne more nihče reči, da ni strankar, če pa se je vzlic temu tako trdilo, se tudi ne smemo čuditi, saj se je svoj čas tako govorilo in pisalo celo o drugih deželnih predsednikih!

Vnanje države.

Shod srbskih radikalcev.

V nedeljo vršil se je v Čačku shod srbskih radikalcev, na kateri se je zbralo nad 3000 udeležnikov iz vseh krajev kraljevine. Podpredsednik osrednjega odbora radikalne stranke Pera Velimirovič pojasnjeval je v svojem govoru vse faze srdskega boja, kateri je imela radikalna stranka prebiti zoper liberalne vlade nasilstva, dokler ni prišlo do državnega preobrata. Predsednikom osrednjega odbora je bil izvoljen Katič, iz česar se da sklepati, da je mej Katičem in voditeljem stranke Pasičem zavladalo popolno porazumljenje. Mej drugimi resolucijami vzprejela se je jedna, v kateri protestuje stranka, da bi v ministerstvo vstopil kak neradikalcec.

Rusko-nemška trgovinska pogodba.

Nemški agrarci začeli so sedaj boj zoper trgovinsko pogodbo s Rusijo na celi crti, trdeč in dokazujoč, da je že trgovinska pogodba z Avstrijo in z Italijo čutno oškodila nemško kmetijstvo, da pa bi je trgovinska pogodba z Rusijo skoro uničila. Vladi očitajo, da ne pozna in ne razume kmetijskih potreb, sploh da so burokrati popolnoma nesposobni za vsakršne, kmetijske interese zadevajoče posle. Dosedanji uspehi vladnega gospodarstva so jako žalostni in državni kancelar ni mož, kateremu se more priznati sposobnost za reševanje takih zadev. On je vojak in kot tak avtoriteta, toda gospodarski oziri velevalo agrarcem, da morajo delati na njegov odstop. Kancelar je v gospodarskih rečeh lajik in ker tega ne mara priznati, ga je odstraniti. Iz tega je pač razumno, zakaj agrarci silijo cesarja, naj podpira njihove težnje zoper vlado. Ker imajo agrarci energične zagovornike na dvoru in sicer take, katerih upliv na cesarja je znan, je prav lahko mogoče, da se iz tega nasprotstva porodi še kaka kriza.

sočutje v gledalcu. Oče Duval razkrije sinu resnico in Margeriti ljubeznivo piše; kesanje žene Armanda v naročje smrtnobolne dospe še pravočasno, da jo po veselem presenečenju vidi umreti: „Počivaj mirno, Margerita, mnogo ti bode odpuščenega, ker si resnično ljubila“, ji žalostno zakliče Nichette.

Tukaj smo navedli vsebine le toliko, da vidijo naši čitatelji, kako velezanimivega problema se je lotil sloveči pisatelj, da ga je pa tehniško in psihološko uprav dovršeno dramatizoval, svedoči že to, da je „Dama s kamelijami“ bila že tisoč in tisočkrat predstavljena na največjih gledališčih in preložena na vse kulturne jezike. Uloga Margerite je nekaterim prvih, svetovnoslavnih umetnic najljubša mej vsemi njihovega bogatega in raznovrstnega repertoarja, ker jim podaja priliko, pokazati na sijajen način svoje umetniške sposobnosti. Kritiki niso gledali te igre enakih mislij; jedni jo povzdigujejo nad vse in jo primerjajo najslavnejšim in najvzvišenejšim umotvorom dramatičnega pesništva, drugi se posebno, nemški idejalisti, pa je pehajo na dno pekla. Zadnja instanca je vedno in povsod le občinstvo in to je izreklo, da je „Dama s kamelijami“ jedna najinteresantnejših modernih iger. D. D.

Dopisi.

Iz Mokronoga 5. oktobra. [Izv. dopis.]

(Naše društveno življenje.) Minulo nedeljo, 1. t. m., napravilo je naše „Bralno društvo“ zopet prav izborna veselico z dvema igrama in raznovrstnim petjem. Ves vzpored bil je prav srečno sestavljen — tako, da si na deželi, kjer se ima mlado „Bralno društvo“ boriti z vsakojakimi zaprekami, boljše stvari misliti ne moremo. Le škoda, da se vled grdega vremena te zadnje krasne veselice vnanji društveni in drugi rodoljubi niso mogli udeležiti. — K izvirku veselice je mnogo pripomogel gosp. doktorand Tekavčič, ki je tudi — vzlasti v igrah že s početka veliko uplival na ostale igralke in igralce s svojo spretnostjo na odru. Imenovanec odhaja namreč v Gradec svoje nauke nadaljevati — in za odhodnico in v zahvalo za njegovo krepko sodelovanje mu je odbor priredil to veselico. V obeh zadnjih igrah: „Svojeglavneži“ in „Župan“ se je posebno odlikoval. Odhajajočemu le želimo obilo sreče in najboljših uspehov pri izpitih ter da se kmalu povrne čil in zdrav v Mokronog.

Zadnjič so pa pokazale tudi ostale igralke in igralci, kaj da premorejo — sosebno gospice. Poleg že zadnjič imenovane gospice Povše tove pridružili sta se jej še njena gospica sestra in gospodična Ljud. Košenini; obe sta vredni iste pohvale kot prva, kajti obe sta rešili svoji ulogi izvrstno. Gospica Košenini je nastopila že večkrat; s svojo vitko in lepo vnanostjo in elegantnim nastopom napravi na gledalca najboljši vtis. Izražamo pač željo, da bi imenovanca še pogostoma krasila naš oder... No, če pohvalimo še gg. Lozeja in Vohinca, ki sta se v obeh igrah izborna obnesla, storimo s tem svojo dolžnost, ker vidimo, kako se naši diletantje trudijo povzdigniti s svojim delovanjem narodno zavest v Mokronogu.

Od pevskih točk moramo vse pohvalno omeniti: mešane zборе, oba kvarteta, kakor tudi moške zборе — vsi so občinstvu omilili. Sosebno pa sta se odlikovala moški kvartet: „Brodar“ (gg. S—l, Č—k, P—r in L—j) in mešani kvartet: „Gospodov dan“ (gospici Povše, Pleskovič, gg. Ravnikar in Lozej). Sploh smo se zopet prepirali, koliko zamoreti marljivost in vztrajnost pri petji. Če bode naš pevski zbor v tem zmislu nadaljeval, bode kmalu na deželi zavzemal jedno prvih mest. Le tako naprej!

Pripomniti nam je tudi, da je prosta zabava združena s plesom prav živahna bila. Imeli smo mej seboj izbornega dubovnika-rodoljuba z Gorenjskega, preč. gospoda župnika B—ta, ki je naš trg obiskal radi rodbinskih razmer, prišel je namreč h poroki našega pridnega g. pevovodje. Zavoljo tega tudi ni manjkalo navdušenih govorov. Prvi spregovoril gospod R., napivajoč prisotnemu rodoljubnemu gospodu kot uzoru zares katoliškega duhovnika, požrtvovalnega narodnjaka. Gosp. župnik se je zahvaljeval v krasnem govoru, poudarjaje, da ne stori ničesa družega kakor svojo dolžnost, posnemajoč svoja slovanska apostola sv. Cirila in Metoda. — Tem besedam je sledilo burno pritrdjevanje. Da bi nam Bog pač kmalu povrnil boljših časov in sloge mej vsemi Slovenci...

Slišali smo še več družih napitnic, ki so pa le lokalnega pomena! Torej za danes dovolj!

Domače stvari.

— (Resistriacae.) V zadnji „Naši Slogi“ priobčuje državni in deželni poslanec dr. M. Laginja odprto pismo „narodu po selih občine Poreč“, v katerem nasvetuje kmetiskim volilcem, naj se ne udeležijo občinskih volitev v Poreču, ker je glede na nesramno postopanje lahonske stranke, ki je sebi v prilog falsifikovala imenik volilcev, nemogoča poštna volitev. Pri pravični sestavi volilskih list imela bi slovanska stranka večino v III. in II. razredu in to pove vse! Dr. Laginja obljubljuje volilcem, da se bo pritožil zoper označene skrajne nezakonitosti na državno sodišče. — Dotlej pa — tako piše dr. Laginja svojim volilcem — „vsaj ne polagajte prostovoljno glave v jarem in ne poljublajte šibe, katera vas tepe!“ Tako bodi!

— (Prihodnja slovenska predstava) bo jutri v soboto 7. t. m. in sicer se bo uprizorila Dumasova slavnoznana drama „Dama s kamelijami“, o kateri govorimo obširneje na drugem mestu. Na slovenskem odru je ta drama novost, ki znači nov napredek slovenskega gledališča, kajti „Dama s kamelijami“ je jedna izmed najtežavnejših modernih dram, ki zahteva od igralnega osobja velikega umetniškega

napora. Glavna uloga lehkotivne Parižanke Marguerite Gautier je v rokah naše prve dramske herojine gospe Borštink-Zvonarjeve, ki nastopi ta večer prvičrat v letošnji sezoni in bo to vlogo vled svoje izredne nadarjenosti gotovo izvrstno pogodila, tembolj ker je videla uprav v tej ulogi nje ustvariteljico Siro Bernhard in ni manj slovesno italijansko tragedijno Duse. Ako sledenja povemo izza kulis, da je režija ukrenila vse potrebno k primerni uprizoritvi te drame, ki igra v lehkotivnih krogih razkošnega Pariza, potem se smemo badejati najlepšega užitka. — V včerajšnji oceni zadnje predstave izostal je po neljubi pomoti stavek, da sta se ženski in moški zbor izborno držala, ter mnogo pripomogla k toli sijajnemu uspehu prve letošnje operne predstave.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvo našega lista vzprejelo je danes nastopni kronin dar: Z Dunaja poslal je gosp. Anton Švigelj, cand. juris, 16 kron, katere so darovali odločni narodni naprednjaki v vesele družbi pri „belem petelinu“ o priliki zopetnega veselega svidenja na Dunaji in sicer: gg. dr. Praunseis, Domenico, Geiger sen., Hočevan, Howanski, Mayer, Megušar, Oblak, Rudež, Švigelj. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) imelo je dne 28. septembra svojo LXXI. sejo. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Anton Koblar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (denarničar), Andrej Zamejic, Anton Žlogar (zapisnikar). Od nadzorstva: Ivan Vrhovnik. — V zmislu dotičnih dopisov in vplačanih vsot bili so sprejeti mej družbine pokrovitelje: Slavno učiteljsko društvo za Kameniški okraj, slavna občina Sežana, g. Fran Stepančič, veleposesnik v Temnici in slavno pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah. — Blagajnik in tajnik naznanjata tekoče zadeve, ki se vzamejo na znanje. — Podeli se nekoliko podpor v šolske svrhe. — Rešijo se šolske zadeve glede Trsta in Velikovca. — Dovolj se poslati nekaterim šolskim knjižnicam darovanih knjig. — Glede družbinega zabavišča v Mariboru objavljali so nemški časniki (n. pr. Tagespost, N. Fr. Presse, Marburger Zeitung...) stvari, katere so mogli izvedeti le iz uradnih listin, poročali so namreč vselej še prej, nego je družbino vodstvo kaj dobilo v roke. Torej pojasnimo zadevo otroškega vrta svojim družbenikom na podlagi vodstvenih listin. Že par let sem je nameravalo družbino vodstvo osnovati za slovensko dečo v Mariboru potrebno zabavišče. Vsled tega je stopilo v dogovor s predstojništvom tamošnjih čč. šolskih sester, katero je bilo pripravljeno odpreti vrtec, ako ga družba vzdržuje. Na to je vodstvo ušlo v zmislu drž. šol. zak. dd. 14. maja 1869 (drž. zak. št. 62) in ministerjalnega odloka dd. 22. junija 1872 št. 4711 (drž. zak. št. 108) pri c. kr. dež. šol. svetu v Gradcu prošnjo dd. 12. januarja 1893 št. 2082, da blagovoli odobriti osnovo tega zabavišča. Priložene so bile vse potrebne sposobnostne listine. V prošnji je vodstvo izrecno poudarjalo, da želi odpreti vrtec izključno le za slovenske otroke s slovenskim učnim jezikom. Ker ni bilo odgovora, ponovilo je vodstvo prošnjo dd. 10. julija št. 2290, da bi se mogle oskrbeti še pravočasno šolske potrebščine. Ko pa se je bližal pričetek šolskega leta in ni bilo odgovora, prosilo je zopet zanj z ulogo dd. 1. septembra št. 2448 — oziroma je naznanilo, da se začetkom semestra kakor druge šole odpre v zmislu gornjih zakonov tudi naprošeno zabavišče. Nadejaje se, da je dež. šolski svet o teh vodstvenih korakih že obvestil mestni šolski svet Mariborski, naznanilo je ono z ulogo dd. 13. septembra št. 2463 tudi mest. šol. svetu, da se začetkom semestra odpre pri dež. šol. svetu z zgornjimi ulogami naprošeno zabavišče. Vsled te vodstvene uloge pa je prejelo predstojništvo čč. šolskih sester v Mariboru — ne pa kot ulagatelj naše družbino vodstvo — od Mariborskega mest. šol. sveta odlok dd. 19. septembra št. 1246 (St. Sch. R.), ki zahteva k odprtu zabavišča dovolitve Graškega dež. šol. sveta, eventuelno ukaže že odprti vrtec zopet zapreti. — Da se more tudi temu odloku ustreči, naznanilo je vodstvo dd. 23. septembra št. 2481 vso zadevo zopet dež. šol. svetu v Gradcu, proseč rešitve prejšnjih svojih ulog in povratka priloženih listin.

— (Osobne vesti.) Policijski kancelist go-
spod Jurij Tiz v Trstu imenovan je oficijalom. Na
njegovo mesto pride g. Ljudevit Bauer, kancelist
pri okrajuem glavarstvu v Radovljici.

— (Vojaške vesti.) Povodom letošnjih ve-
likih vojaških vaj na štajersko-ogerski meji podelil
je nemški cesar Viljem, kateri je vajam pri-
sostvoval, kornemu poveljniku v Gradcu, izm. baronu
Reinländerju, veliki križ reda rudečega orla,
divizionarju Ljubljanskemu, baronu Alboriju, pa
kronin red prve vrste. — Danes zjutraj vrnilo so
se topničarske čete V. baterijske divizije zopet v
tukajšnje svoje ubikacije in jih je pričakala v Zvezdi
vojaška godba 27. pešpolka, kjer so defilirale pred
zbranimi vojaškimi dostojanstveniki.

— (Javna tombola) ki je bila prestav-
ljena zaradi slabega vremena, bode v nedeljo dne
8. t. m. Samo ob sebi umevno je, da kupljene kar-
tele veljajo za prihodnjo nedeljo. Dohodek tombole
pride v korist I. Ljubljanskemu društvu v
podporo in oskrbljevanje bolnih in one-
moglih društvnikov v Ljubljani. Ustanova
tega društva je eminentno dobrodela, zato je že-
leti, da č. občinstvo pokupi karte in tako omo-
goči izdaten dohodek v podporo bolnih in onemoglih
obrtnikov. Uvedenje javnih tombol v Ljubljani je
zasluga odbora imenovanega društva. Prva javna
tombola bila je l. 1878. Sledile so potem l. 1879.,
1880., 1885., 1887., 1889., 1890. Letos bo torej
8 javna tombola. Od prešlih 7 tombol skupni do-
hodki znašajo 11.279 gld. 40 kr., čisti dohodki pa
5.629 gl. Povprek pride na vsako tombolo 1.611 gl.
kosmatega dohodka. Na stroške za dobitke, davek,
i. t. d. odpade na vsako tombolo 807 gld. in čis-
tega dohodka ostaja po 804 gld. Ker je pod-
porno društvo za bolne in onemogle obrtnike od
čistega dohodka izdaten delež dobivalo, moglo je
deliti mnogim potrebnim članom podpore. Na tako
podporo čaka tudi sedaj mnogo potrebnih članov.
Naj bi darežljivost posameznikov in — ugodno
vreme doneslo blagemu namenu prav obilnega do-
hodka!

— (Prodaja konj.) V ponedeljek, dne 9. t. m.
se bodo na javni dražbi prodali v Ljubljani trije
vojaški konji V. baterijske divizije.

— (Nova obrtna nadaljevalna šola) se
bode odprla v Št. Vidu nad Ljubljano. Ker je
mizarški obrt v Št. Vidski okolici in posebno v
Vižmarjih jako razširjen, bode ta šola, ki bode v
zvezi z ondotno ljudsko četverorazrednico, gotovo prav
blagodejno vplivala.

— (Preložitev pošte.) C. kr. poštni urad
Šmarje preloži se z dnem 11. t. m. na kolodvor
postaje Grosuplje.

— (Slovensk samouk) Iz Litije se nam
piše: Te dni imeli smo tu priliko ogledati si nov
muzikalen instrument, veleznamenito iznajdbo sloven-
skega samouka. Oblika iznajdbe podobna je pianinu,
imajoč 2 manuala; na enem igra se citre in harfo,
na drugem pa, rekel bi, cel orkester. Instrument,
kakor rečeno, podoben pianinu, je jako ličen, me-
hanizem čudovito ustvarjen, kateri proužroča krasne
glasove. Vse iznašel je naš rojak, samouk-umetnik
Janez Bajde iz Hotiča pri Litiji. Janez Bajde,
star sedaj 38 let, sin revnega organista, preskusil
je že marsikaj. Dub njegov mu ni dal miru, pre-
mišljal in delal je vedno, ter iznašel najprvo majhen
instrument, katerega je bil razstavil lansko leto v
Dunajski godbeno-gledališki razstavi, takozvan pŕtni
glasovir. Iznajdbo hvalili so veščaki in zlasti laskavo
izrazila se je „österreichische Musik und Theater-
zeitung“ letnik IV. šte. 20—21. Posebno zname-
nito je, da je Janez Bajde instrument ne samo sam
izumil, temveč tudi sam izdelal, za kar je valed ne-
imovitosti svoje potreboval mnogo let, ker si ni mo-
gel kupiti boljšega orodja in je celo strune sam
izdeloval. Izumitelj igral nam je na svojem prezna-
menitem instrumentu razne glasbene komade, ter
nas očaral s svojim umotvorom. V kratkem pride
Janez Bajde s svojo iznajdbo v Ljubljano, poln
nade, da mu bode razumništvo slovensko gmotno
in moralno pripomoglo k praktični izvršitvi zname-
nite iznajdbe, ter zabranilo, da bi naš rojak propal,
ter bil morebiti valed revščine prisiljen iznajdbo svojo
prodati kakemu špekulantu za neznatno svoto, kakor
se mu je žalibog dogodilo s prvim, gori navedenim
instrumentom.

— (Poštna hranilnica.) Na Krajskem
uplačalo se je meseca septembra v poštno hranil-
nico in sicer v hranilnem prometu 21.687 gld., v
čkovnem prometu 997.593 gld., izplačalo pa v

hranilnem prometu 18.978 gld., v čkovnem pro-
metu 384.357 gld.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda
v Celji) ima svoj občni zbor včetrtek dne 12. t.
m. ob 1/8. uri zvečer v Čitalniških prostorih z obi-
čajnim dnevnim redom. Ker se bode razgovarjalo
na tem zboru o ustanovitvi žeske podružnice za
mesto Celje in moške podružnice za Celjsko okolico,
želeti je, da se rodoljubi prav bilno udeležijo tega
zborovanja.

— (Volitve v okrajn šolski svet) V
Šmarjah pri Jelšah bili so voljeni v okrajni
šolski svet: gg. dr. Fran Jurtola, A. Zdolšek,
V. Strmšek, H. Tančič in J. Senica.

— (Nova železniška proga Grobelno-
Slatina.) Gledé te nove proge se baje nekaj
krha. Vender se bode v kratkem vršil komisijski
ogled hrvatske proge od Slatine naprej do Krapine.

— (Vinska letina na Goriškem) je
tako obilna, da ne pomnijo tale; le l. 1875. bila
je približno takó obilna. Lude imajo ponekod to-
liko grozdja, da ga ne morejo niti potrgati, ker ni-
majo posod. Sodov pomankuje vsod. Iz Dornberga
šel je nekdo na Hrvatsko po nje; pripeljal jih je
tri vagone in vse je v hipu razprodal. Vina je dva-
krat toliko kot lani, pa tudi dobro je. Grof Alfred
Coronini pridelal ga je 300 hekt. več od lani. Neki
Ljubljanski gostilničar vzel ga je 100 hekt. pri-
njem; tudi neki Kamničan ga je kupil od njega. —
Opozarjamo kranjske gostilničarje na goriška vina,
ki slovó daleč po svetu; kupujejo naj le domačo
kapljico! Cene so nizke: 12 do 13 gld. hekt.

— (Razpisani štipendiji) Na Goriškem
razpisani so 4 štipendiji po 200 gld. za visokošolce
in 2 po 300 gld. za dijake iz Goriškega katerekoli
narodnosti in vere in jeden štipendij 300 gld., ka-
teri razpisuje deželni odbor goriški. Prošnje do
15. t. m.

— (Umrli je) v Bazovici v Tržaški okolici
posestnik in poštar g. Miha Urbančič, kremeniti
značaj in neupogljiv rodoljub. Bolehal je že več let,
a navzlic temu udeleževal se je z občudovanja vredno
energijo narodnega boja in bi posebno delaven pri
volitvah, posebno tudi pri zalnji v V. okraji, za ka-
tere ugoden izid si je pridobil velike zasluge. Po-
greb je bil veličasten in se ga je udeležilo več od-
ličnih narodnjakov iz Trsta. Pokojniku bodi blag
spomin!

— (Nered na južni železnici v Trstu.)
Poslednja „Edinost“ prinaša opravičeno pritožbo
glede nedostatkov pri blagajnici na Tržaškem kolo-
dvoru pri odhodu Dunajskega in italijanskega brzov-
laka. Mnogim potnikom se je že prigodilo, da jim
je vlak odšel, predno so še mogli dobiti vozne liste.
Taki nedostatkbi bi se pač morali odpraviti.

— (Trije dečki izginili) so te dni iz
Trsta, najmlajši 13, najstarejši 17 let star ter se od-
pravili malo po svetu pogledati. Njih potovanje
trajalo pa je le malo časa. V Chioggi poleg Be-
netk prijeli so italijanski orožniki mlade italijance
in jih bodo poslali nazaj domu.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Prepovedano krošnjarjenje) V
Gradcu prepovedalo je trgovinsko ministerstvo spo-
razumno z ministerstvom za notranje stvari od dne
1. januarja bodočega leta naprej krošnjarjenje po
vsem mestu.

* (Zavod za cepljenje proti pasji
steklini.) Ker so se poskusi s cepljenjem proti
pasji steklini, katero se zdaj vrši z boljim uspehom
iz krvi zastrupljenih živali, obnesli dobro, bode vlada
ustanovila zavod za cepljenje na Dunaji.

* (Zasačen ponarejalec petdeseta-
kov.) V Medani pri Vidmu (Udine) zasačen je bil
neki Franc Zucco, tovariš in sokrivce nedavno v
Gorici na 6 let zapora obsojenega kmeta Todona.
Oba sta izdajala ponarejene petdesetake. Zucco
imel je mnogo taci bankovcev raztrganih v svoji
listnici. Bržkone bode zasačeni kaj vedel pove-
dati o izdelovalcih ponarejenih bankovcev.

* (Kremenit značaj.) Nemških socija-
listov vodilno glasilo je v Berlinu izhajajoči tednik
„Vorwärts“, čegar prvi urednik je bil dolgo let
neki Kronheim. Ta mož, ki je dobival za svoje delo
lepo svotico 8000 mark na leto, ni bil zadovoljen
s tem dohodkom, ampak hotel nagrabiti čim večje
premoženje, dasi je vsak teden učil in dokazoval,
da imetje je tatvina. Ker mož ni mogel na drug

način obogateti, prodal je nasprotniškim listom
tajnosti socialistiške stranke, dokler mu niso prišli
na sled in mu dali zasluženó slovo.

* (Mesečnik.) V Budimpešti privabil je te
dni čuden prizor mnogo gledalcev v „Király útea“
(kraljeva ulica). Na okenskem okraju hodil je mož
v nočni opravi več nego četrť ure, ker se nikdo ni
upal poklicati ga. Potem pa je mirno šel skozi
okno zopet v svoje stanovanje. Mesečnik je 50letni
zobovni zdravnik g. Löföler.

* (Nearečen konec biciklista.)
Tragična osoda zadela je jednega izmed prvih francoskih
biciklistov, Cassignarda. Za poslednje dobljeno darilo
kupil si je ogojevitiga konja. Ker pa menda ni bil
tako trden na konji, kakor na biciklu, vrgel ga je
konj v Boulonskem gozdiču, da so ubozega bici-
klista smrtno ranjenega z razbito glavo, morali
odnesti.

Književnost.

— „Matica Hrvatska“ razposlala je svo-
jim društvenim poverjenikom „Izveštaj Matice
Hrvatske za upravnú godinu 1892“ s prošnjo,
naj je razdele mej člane in zberejo letnino za te-
koče l. 1893 (člani utemeljitelji imajo plačati dva
obroka po 5 gld., letniki pa po 3 gld.) Društve-
nino je najkasneje do konca meseca novembra
t. l. doposlati Matici nemu blagajniku, da ne bo za-
držkov pri razpošiljanju knjig, katere želi Matica
dostaviti članom kot božični dar. Razven letošnjih,
vsem Maticarjem namenjenih knjig izidejo v Mati-
čini založbi še naslednje knjige: a) Musić: Povjest
grčke književnosti; — b) Mickiewicz: Gospodin
Tadija ili poslednji porob u Litvi. Preveo, uvodom
i bilješkama popratio dr. Tom. Maretić. (Prievodi
novovjekih klasika zvezeč prvi); c) Hrvatske na-
rodne pjesme. Dio prvi: Junačke pjesme. Knjiga
prva. Uredio dr. Ivan Broz. Za člane Maticine
znaša naročnina za prvi dve knjigi po 1 gld., za
„Hrvatske narodne pjesme“ po 1 gld. 50 kr. Mmo
teh treh knjig izide okolo Božića še četrtá, namreč
Klaidčeva „Hrvatska pjesmarica“, katero morejo
Maticarji dobiti v platno vezano po 60 kr. „Matica
Hrvatska“ izda letos mimo vsakoletnih knjig —
katerih bo osem — še štiri druge v svoji zalogi,
jedino ker želi podpirati hrvatsko književnost v
vseh strokah in zato ni neumestna prošnja do po-
verjenikov, naj se z vsemi silami potrudijo, da pri-
dobe razen članov kar največ mogoče naročnikov
na te knjige. Matica pričakuje trdno, osobito od
premožnejših članov in utemeljiteljev, da se jih na
založne knjige vsaj toliko naroči, da se pokrijejo
troški izdanja in se Matici omogoči nadalje izda-
janje takih knjig, ki po mogočnosti izpolnjujejo
razne čutne praznine v hrvatski književnosti. Ker
so bile lanske Maticine knjige, tiskane v 9000 iz-
vodih, v šestih tednih razprodane do zadnjega ko-
mada, in zato stari Maticarji, oglašivši se prepozno,
niso več dobili izdanih knjig, natisnile se bodo le-
tošnje Maticine knjige v 10000 izvodih in zato
prosi Matica svoje poverjenike, naj se potrudijo
pridobiti razmerno več članov, a gg. člani naj se
blagovoljno pravočasno javijo in plačajo svoj pri-
spevek, da ne bo zamere pri tistih, ki morda ne
bodo mogli več dobiti knjig. — Ljubljanski pover-
jenik „Matice Hrvatske“ je gosp. A. Žlogar,
kurat na gradu, iz posebne prijaznosti pa s vzpre-
jemajo oglašila tudi v knjigotržnici g. A. Zagor-
jana na Kongresnem trgu. Naj nihče ne zamudi
oglasiti svoj pristop!

— „Vatrogasac“ prinaša v št. 18. in 19.
sledečo vsebino: Štovanim našim predplatnikom i
ostalim prijateljem vatrogastva; — Obuka u dobro-
voljnih gasilačkih četah; — Svečanost u Valpovu;
— Mjesec rujan; — Vatrogasna četa u sanitarnoj
službi; — Jeka sa pete glavne skupštine vatro-
gasne zajednice v Valpovu; — Prolog o prilici
blagoslovljenja zastave mestnega prostovoljnega ga-
silnoga društva v Idriji dné 26. avgusta 1893.
Zložil in govoril A. Vidmar; — Blagoslovljenje za-
stave prostovoljne požarne brambe v Idriji dné 26.
in 27. avgusta 1893; — Naši dopisi; — Svaštice;
— Šala; — Zagonetka.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 6. oktobra. Volitev deželnega po-
slanca namesto dra. Neckermanna je določena
na dan 21. novembra.

Dunaj 6. oktobra. Minister Falkenhayn
bil operiran. Izid srečen. Nadvojvoda Albrecht
in ministri poslali vprašat, kako se počuti.

Dunaj 6. oktobra. Grof Taaffe se je
opoludne odpeljal v Ortau k krstu unukinje in
se vrne v nedeljo.

Praga 6. oktobra. V dan cesarjevega godu je župan Šolc z deputacijo namestniku sporočil čestitke občinskega sveta, omenivši pri tej priliki, da mestno prebivalstvo ni krivo dejanj posamičnikov, na kar je namestnik odgovoril: Storišci so sicer nezreli fantalini, napeljanci pa zreli možje. — Policija se je pomnožila za 156 mož.

LVOV 6. oktobra. Pri včerajšnji državno-zbornski volitvi bil izvoljen liberalni kandidat poljskega kluba, dvorni svetnik dr. Piętak s 54 glasi večine proti slovansko-radikalnemu kandidatu Revakoviču. Ponoči bile velike demonstracije proti Piętaku, ki je zmagal samo vsled vladnega pritiska.

Madrid 6. oktobra. „Correspondenzia“ javlja, da so Kabili v okolici Melile napovedali sveto vojno zoper Špansko.

Rio de Janeiro 6. oktobra. Ustaši so včeraj mesto zopet strahovito bombardirali.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnano in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštne povzpetki razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh škatljic se ne pošilja. 1 (18—14)

Začetek ob 8. uri zvečer.
Štev. 3. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 531.

V soboto dné 7. oktobra 1893.

Prvikrat:

Dama s kamelijami.

Drama v petih dejanjih. Spisal Aleksander Dumas, sin. Poslovenil Fr. Svetič. Igro uprizori režiser g. Ign. Borštnik.

Začetek točno ob 8. uri, konec ob 10. uri zvečer.
Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralja Belgijcev št. 27.

Ustoppnina:

Parterni sedeži do III. vrste 90 kr., od IV. do VIII. vrste 70 kr., od IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustoppnina v lože 60 kr. — Parterna stojišča 40 kr. — Dijaške, otroške in vojaške ustoppnice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. Sedeži, lože in ustoppnice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Šelenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Prihodnja predstava bode v četrtek, dné 12. oktobra 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

3. oktobra: Ernestina Wallner, profesorjeva hči, 4 leta, Kolodvorske ulice št. 32.
4. oktobra: Helena Pintar, delavka, 47 let, Kravja dolina št. 11.

V deželni bolnici:

2. oktobra: Marija Markelj, gostija, 67 let.
4. oktobra: Jakob Cotman, gostac, 80 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. okt.	7. zjutraj	731.7 mm.	11.4° C	sl. zah.	obl.	6-10 mm
	2. popol.	733.0 mm.	18.0° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	734.9 mm.	15.6° C	sl. zah.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 15.0°, za 2.0° nad normalom.

Prvo Ljubljansko uradniško konsumno društvo v Ljubljani
prav toplo priporoča prespoštovanim gospodinjam (958)

MAGGI JEVO zabelo za juhe, isto tako mesni ekstrakt v kosih po 8 in 5 krajcarjev.

SCHUTZ - MARKE

Kdor hoče uživati dobrot jedino prave — ne na pol sežgane in pokusne imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le ono v rudečih štiriogelnatih zavojih bratov Ölz z varstvenima znamkama silka in ponev. — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je priznana najboljši in najizdatnejši primesek navadni kavi, dobi se zdrava, cenena in hranilna kavina pijača, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščenca tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnimi blagom.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dunajska borza

dné 6. oktobra t. l.

Skupni državni dolg notah	97	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg srebru	96	"	85	"
Avstrijska zlata renta	119	"	35	"
Avstrijska krona 4%	96	"	05	"
Ogerska zlata renta 4%	116	"	25	"
Ogerska krona 4%	93	"	85	"
Avstro-ogerske bančnedelnice	996	"	—	"
Kreditne delnice	336	"	50	"
London vista	126	"	16	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62	"	—	"
20 mark	12	"	39	"
20 frankov	10	"	01 1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	97	"

Dne 5. oktobra t. l.

4% državne srečke iz 1854 po 250 gld.	146	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1854 po 100 gld.	194	"	75	"
Dunaj. reg. srečke 5% po 100 gld.	127	"	25	"
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	"	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	194	"	75	"
Ljubljanske srečke	24	"	25	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	—	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	149	"	75	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	249	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	31 3/4	"

Zahvala.

Za vse srčne dokaze ljubezni in sočutja v bolezni in ob smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Karola Makuc-a

c. kr. rudniškega paznika, pevovodje „Narodne čitalnice“ in „Delavskega bralnega društva“

se tem potom praviskreno zahvaljujem, posebno pa slavni c. kr. rudniški direkciji, slavnemu društvu vojaških veterancev, slavni pevskemu zboru „Narodne čitalnice“ in „Delavskega bralnega društva“, slavnemu bralnemu društvu c. kr. rudniških paznikov in sploh vsem, ki so se me sočutno spominjali.

V Idriji, dné 5. oktobra 1893.

(1009)

Franja Makuc.

Prosekar

se dobiva

v gostilnici „Pri belem volku“
liter 48 kr. (1012—1)

Najboljše voščilo svetá!
Fernolendt
voščilo za čevlje.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. l. 1835 na Dunaji.
To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
Povsod v zalogi. (801-10)
Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime
Fernolendt.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijino vaje, Eger, Francove vaje, Karlove vaje, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnice, Curih, Genavo, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijino vaje, Eger, Francove vaje, Karlove vaje, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Genave, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
" 12. " 00 " popoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " "
" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

V hotelu „Pri Maliču“

v letnem salonu

v soboto dné 7. oktobra:

Drugi elite-koncert

tukaj pred dvema letoma toli priljubljene

Budimpeštske pevske in igralne družbe

A. K. LIPNE.

Osebe, ki nastopajo: (1004—2)

Gdč. Antonija Lipne, ženski pevski komik. Gdč. Mici Frei, kostumska soubretta.

Gdč. Ella Palme, mladostra pevka. Gosp. Loreno Obermaier, koncertni mojster.

Začetek ob 8 uri. Ustoppnina 40 kr.

Vzpored nov in decenten.

Izurjen poslovodja

z lepo pisavo, več slovenskega in nemškega jezika, ki je že 10 let v službi kot oskrbnik neke žage in poslovodja pri lesnih obrtnih, išče, opiraje se na dobra spričevala, jednake službe. Vstop takoj. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1011)

Posestvo

3/4 ure od Ljubljane, s prostornim, solidno zgrajenim gospodarskim poslopjem, z obokanimi vinskimi kletmi, shrambami itd., ki obseza 9 oral arondovane zemljišča, pripravno za vsako obrt ali trgovino, se pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji po nizki ceni prodá. — Več pové upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1010)

Aviso.

Dne 13. oktobra 1893 ob 10. uri dopoldne bode v garnizijski bolnici št. 7 v Gradci, lokal št. 9,

ponudbena obravnava

zaradi dajatve

kuhinjskega posodja in drugih potrebščin za bolnico

za vojaške zdravstvene zavode v področju 3. voja.

Natančni pogoji so razvidni iz pribitih razglasov in so na vpogled pri vseh vojaško-zdravstvenih zavodih v področju 3. voja.

(992—3)

Upravna komisija
garnizijske bolnice št. 7 v Gradci.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.